

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **nezl. N. Z.**, zastoupena JUDr. Annou Doležalovou, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2011, čj. OAM-10-41/ZA-06-P09-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2013, čj. 29 Az 13/2011 – 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Anně Doležalové **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 10.200 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nezletilá žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), státní příslušnice Ukrajiny, požádala o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Vzhledem ke svému nízkému věku (rok narození 2007) odvozuje svůj azylový příběh zcela od svého otce, státního příslušníka Běloruska, rovněž žadatele o udělení mezinárodní ochrany. V její věci vydal žalovaný v záhlaví označené rozhodnutí, kterým ji nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu), a byla jí udělena, stejně jako jejímu otci, doplňková ochrana podle § 14b zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí.

[2] Krajský soud nejdříve k její žalobě rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 15. 2. 2012, čj. 29 Az 13/2011 – 25. Ke kasační stížnosti žalovaného byl však rozsudek krajského soudu, stejně jako v případě jejího otce, zrušen rozsudkem zdejšího soudu (v případě stěžovatelky rozsudkem ze dne 11. 7. 2012, čj. 1 Azs 8/2012 – 22). Krajský soud proto meritorně rozhodoval v obou případech znovu; v dalším řízení žalobu stěžovatelky tentokrát zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Tento rozsudek napadá stěžovatelka kasační stížností.

[3] Krajský soud v novém rozhodnutí, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu o tom, že podklady pro rozhodnutí o udělení či neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona

o azylu jsou dostatečné, konstatoval, že u stěžovatelky nejsou dány azylově relevantní důvody, k čemuž dospěl již v původním rozsudku, který byl Nejvyšším správním soudem zrušen, a to ani, pokud jde o humanitární azyl.

[4] V kasační stížnosti doplněné prostřednictvím ustanovené zástupkyně stěžovatelka uvedla, že své kasační důvody plně odvíjí od kasačních důvodů svého otce v řízení vedeném před NSS pod sp. zn. 7 Azs 12/2013. Tomuto tvrzení odpovídají i zcela totožné kasační námitky. Navíc uvedla, že vzhledem k jejímu věku je nereálné, aby se v případě zamítavého rozhodnutí o její žádosti sama vracela do země své státní příslušnosti. Vzhledem ke státní příslušnosti otce (Bělorusko) je tak třeba i její kasační stížnost posuzovat s ohledem na možné udělení mezinárodní ochrany dle § 13 zákona o azylu ve vztahu k Bělorusku, nikoliv ve vztahu k Ukrajině.

[5] Kasační stížnost, třebaže opakovaná, je přípustná. Nejvyšší správní soud totiž ve svém prvním rozsudku v této věci pouze dovedl, že rozhodnutí žalovaného je ve vztahu k otázce aplikace § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) dostatečně a logicky odůvodněné, založené na skutečnostech doložených ve spisu. Proto zavázal krajský soud posoudit celou žalobu stěžovatelky (bod 19 rozsudku čj. 1 Azs 8/2012 – 22). V takovémto případě nepřipadá nepřipustnost kasační stížnosti do úvahy. Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jednou svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Stáhnout citované ustanovení též na případy, kdy zdejší soud pouze vytýká krajskému soudu procesní pochybení, by bylo neudržitelné (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2007, čj. 4 Ads 86/2006 - 128).

[6] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[7] Kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. Podrobněji se zdejší soud vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Přijatelnost lze dovést i tam, kde v napadeném rozhodnutí krajského soudu bude shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatelka se k přesahu vlastních zájmů nevyjádřila. Ani Nejvyšší správní soud sám žádné důvody přesahující její zájmy neshledal.

[9] Z obsahu kasační stížnosti stěžovatelky je zřejmé, že se domáhá mezinárodní ochrany v závislosti na udělení mezinárodní ochrany jejímu otci. Ve věci jejího otce rozhodl Nejvyšší správní soud nedávno rozsudkem ze dne 27. 6. 2013, čj. 7 Azs 12/2013 – 52. Zdejší soud v uvedeném rozsudku dospěl k závěru, že krajský soud i žalovaný pochybili, protože nesprávně

pokračování

interpretovaly § 12 zákona o azylu ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) tzv. „kvalifikační směrnice“ [směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd.: 19/007, s. 96)]. Z tohoto důvodu zrušil jak rozsudek krajského soudu, tak rozhodnutí žalovaného ve věci otce stěžovatelky a v dalším řízení ho zavázal svým právním názorem. Shledal azylový příběh otce nezletilé stěžovatelky za věrohodný a neztotožnil se se závěrem, že v jeho případě nedošlo k naplnění definice pronásledování.

[10] Jak již však zdejší soud vyslovil ve svém předchozím rozsudku čj. 1 Azs 8/2012 – 22, kterým je vázán, ve vztahu k stěžovatce, i přesto, že je nepochybné, že je v daném případě právní postavení nezletilé stěžovatelky do jisté míry závislé na právním postavení jejího otce, nelze ignorovat míru, v jaké dochází k porušování základních lidských práv u každé jednotlivé osoby zvláště (viz bod 16 cit. rozsudku a tam uvedenou judikaturu). Stěžovatelka se narodila v roce 2007 na území ČR dva roky poté, co její otec uprchl z Běloruska do ČR. Z informací vyplývajících ze spisu lze konstatovat, že v zemi původu svého otce nikdy nebyla a nemá na tuto zemi žádné ekonomické, sociální, či jiné vazby. Svůj rodinný život realizuje pouze v České republice. Nikdy netvrdila, že byla vystavena nebezpečí pronásledování ze strany státních orgánů zemi původu jejího otce. V daném případě tak není mezi účastníky řízení sporné, že stěžovatelka nespĺňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Právě s jiným výkladem § 12 přitom uspěl u zdejšího soudu otec stěžovatelky.

[11] Obdobnou věc řešil zdejší soud také v rozsudku ze dne 5.11.2008, čj. 9 Azs 14/2008 - 57, č. 1943/2009 Sb. NSS. V uvedeném rozsudku dospěl dále k závěru, že „[s]těžovatelkou presumovanou obavu ohledně jejího dalšího pobytu na území České republiky po dobu, po kterou bude vedeno řízení o udělení mezinárodní ochrany s její matkou, která se svojí žalobou u krajského soudu uspěla, a správní orgán je ve vztahu k její žádosti o mezinárodní ochranu, povinen pokračovat v řízení (v intencích zrušovacího rozsudku), nelze podřadit pod žádný ze zákonem uznaných důvodů udělení mezinárodní ochrany (§ 12 a násl. zákona č. 325/1999 Sb., o azylu).“ Uvedené závěry lze zcela vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Skutečnost, že otec stěžovatelky se svojí kasační stížností před zdejším soudem uspěl a správní orgán se bude muset znovu zabývat jeho žádostí o mezinárodní ochranu a rozhodnout v intencích zrušovacího rozsudku NSS, nemůže sama o sobě obstát a nelze ji považovat za relevantní důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Teprve bude-li otec nezletilé stěžovatelky v dalším řízení před správním orgánem úspěšný, mohla by v novém řízení o udělení mezinárodní ochrany uspět i jeho nezletilá dcera, tedy stěžovatelka. Nové rozhodnutí žalovaného ve věci otce jí tak může poskytnout „silnější“ důvod mezinárodní ochrany ve formě sloučení rodiny s azylantem (již shora cit. § 13 zákona o azylu).

[12] Úkolem soudů ve správním soudnictví je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob (§ 2 s. ř. s.). V daném případě nelze odhlédnout od nízkého věku stěžovatelky (6 let) a nepopiratelné celkové závislosti na jejích rodičích, resp. otci. Žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou v případě rodinných příslušníků zpravidla vzájemně provázané a dotýkají se rodiny jako celku. Postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu se přitom ve většině případů odvíjí od postavení rodičů žádajících o udělení mezinárodní ochrany. V případě stěžovatelky, která se narodila na území České republiky a důvody své žádosti o mezinárodní ochranu odvozovala výlučně od důvodů svých rodičů (nejdříve matky, následně otce), lze proto legitimně očekávat, že rozhodnutí o její žádosti bude následovat osud žádosti jejího rodiče (zákonného zástupce). Za takové situace je nezbytné respektovat její práva podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte z roku 1989 (publ. sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.), dle kterého „[z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající

se dětí, at' už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány“ a podle článku 9, podle kterého jsou státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli. Po dobu, kdy nebude postaven na jisto osud otce nezletilé, bude proto na příslušných správních orgánech, aby respektovaly Úmluvy, a v zásadě neumožnily nucené vycestování nezletilé stěžovatelky. Stěžovatelce, bude-li to v jejím zájmu, je třeba správními orgány umožnit další pobyt v České republice (blíže rozsudek čj. 9 Azs 14/2008 – 57, již citovaný v bodě [11] shora).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura NSS tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Podmínky přijatelnosti v tomto případě nejsou splněny. Kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. proto soud pro nepřijatelnost odmítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena ustanovenou advokátkou JUDr. Annou Doležalovou. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky JUDr. Anny Doležalové částkou 10.200 Kč [tři úkony právní služby po 3.100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti tak, aby byla přípustná, replika), a tři režijní paušály po 300 Kč za jeden dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Ze spisu nevyplývá, že by ustanovená advokátka byla plátcem DPH a tuto skutečnost ani netvrdila. Z tohoto důvodu jí zdejší soud DPH nepřiznal. Celková částka 10.200 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu